

KIŠIMI, Ičiró a Fumitake KOGA.
ODVAHA BYŤ NEOBLÚBENÝ
 Bratislava: Tatran, 2021

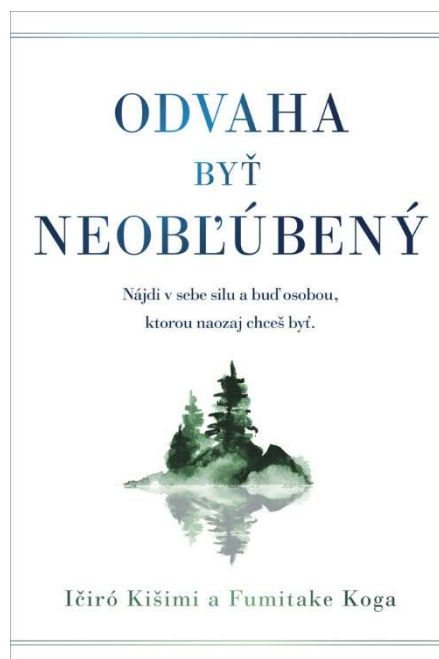
Každý z nás sa ocitol v neriešiteľnej situácii, ktorú pokladal za náročnú, pochmúrnú, podnecujúci k smútku a zúfalstvu. U mnohých jedincov to vyvoláva pocity nešťastia, zlyhania či beznádeje. Terminológia, s ktorou sa stretávame v menovanej knihe ponúka čitateľovi aplikovanú koncepciu a konštrukt *Adlerovskej teórie*. Publikácia je napísaná podnecujúco platformou naratívneho dialógu medzi skúseným filozofom a mladým mužom zaoberajúcim sa otázkami šťastia, ktorý je presvedčený, že život je komplikovaný, že je to sled protichodných stavov, a rovnako tak aj ľudia sú bytosti, ktoré sa nedokážu zmeniť. Autor reflexívne aplikuje otázky ľudskej existencie s dôrazom originálneho subjektívneho pohľadu. Takto reflektujúc poznatky o skutočnom šťastí, ktoré je výsledkom výberu nášho subjektívneho rozhodnutia a zvolenia životného štýlu, ponúka priestor pre optimizmus. Ako filozof poukazuje na aspekty adlerovho štýlu v podobe konkrétnych kazuistík klientovho života.

Primárnym cieľom autora je poukázať na existenciu šťastia. Sekundárnym cieľom je vízia, že každý sa môže zmeniť. Pohľad na svet, v ktorom žijeme je len náš subjektívny výber, nie je objektívnym javom. Viacerí sa ocitneme v situácii, kedy každý z nás ju vníma odlišne. Vzniká otázka - prečo. Odpoveďou je, že je to naše rozhodnutie. Publikácia ponúka čitateľom širokospektrálny rozmer *Adlerovskej teórie*. Aplikčný rozmer sa sústreďuje na prežívanie tu a teraz. Aspekty ako traumy, minulosť by nemali ovplyvňovať našu prítomnosť. Dôležitým atribútom a ukotvením všetkých problémov sú otázky medziludských vzťahov.

Autor opisuje dôležitosť voľby výberu životného štýlu. Dotýka sa životných okruhov ako je odvaha, šťastie, úloha rozhodnutia či samotný postoj človeka k sebe samému. Každý z nás sa môže subjektívne a slobodne

rozhodnúť, aký životný štýl si stanoví za konečný. Obsahovým zameraním je diferenciácia troch veľikánov v oblasti psychológie, a tými sú Freud, Jung a Adler. Teoretické a vedecké poznatky, ktoré sú v súlade s gréckou filozofiou, postavené na názorovej platforme filozofov ako boli Sokrates, Aristoteles a Platón. História, a zvlášť história poznania, veda a spoločnosť vytvárajú priestor pre inšpiráciu.

Súčasná doba vytvára tlak na sebaobraz. Zaujímajú nás názory ostatných, ich želania či očakávania. Naše správanie je determinované očakávaniami druhých. Mnohokrát sa domnievame, že svet okolo nás je zlý a zmena je nemožná. My sami sme učinili rozhodnutie, aký cieľ si vyberieme za konečný. Dôležitú rolu tu zohráva fakt, čomu sme pripísali subjektívny význam a čo je pre nás konečným cieľom.



Významným aspektom je, že v knihe prostredníctvom rozhovoru, reálnych príkladov autor poukazuje na rôznorodé témy, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou odboru sociálnej

práce. Pozornosť upriamujeme na problémy, s ktorými sa stretávame v praktickej rovine, dá sa povedať na dennodennej báze. Úzkosť, hnev, obavy, spoločenské postavenie, nerovnosti, diskriminácia, sú podľa autora aspekty, ktoré sa dotýkajú premisou odvahy a znova voľby cieľov, životného štýlu a problémov medziľudských vzťahov. Autor zaujímavá a podnetne ponúka čitateľom rozdiel medzi často zaužívanými slovnými spojeniami „pocit menejcennosti“ verzus „komplex menejcennosti“ a „komplex nadradenosti“. Vyzýva, zamysleli ste sa niekedy nad tým, že emócie používame ako náš komunikačný prostriedok, ktorý nám slúži k dosiahnutiu nášho subjektívneho cieľa. V tomto slede autor pokračuje ďalej a dotýka sa tém životných úloh či rozdeľovania úloh. Napríklad polarita životného klamstva verzus životná harmónia. Spolupatričnosť? Nie, sebauistenie, alebo sebaupijatie? Autor prostredníctvom jednoduchých a praktických ukážok dotýka súčasných problémov. Zaujíma nás problémové správanie detí. Za všetkým hľadá pozornosť. Každý z nás má túžbu byť v centre pozornosti. Dokonca aj to dieťa, ktoré si zvolilo odlišný prístup, ako to dosiahnuť. Pozreli ste sa niekedy na aspekt vorkoholizmu? Podľa slov autora je to životné klamstvo a títo jedinci nemajú životnú harmóniu. Pracujú nad rámec pracovných povinností a sú zahltení prácou a argumenty, ktoré používajú, môžeme vnímať len ako výhovorku. Svojim životným štýlom sa zbavujú osobnej zodpovednosti. Adler hovorí, že človek by sa mal zaujímať o všetky aspekty života, nemá svoju pozornosť zamerať len na určité aspekty.

Publikácia ponúka zovšeobecňujúce tvrdenia, ktoré sú súčasťou spoločenstva – všetci, vždy a všetko. Prelínajúc sa do teoretického rámca *Adlerovskej teórie* sa snažíme zakryť sled udalostí, ktorým chýba životná harmónia. Človek, ktorý sa zameriava na tieto zovšeobecňujúce tvrdenia v skutočnosti vidí iba časti, ale posudzuje podľa nich celok. Takto vidí a vníma celý svet. Všetci sú zlí, každý má osočuje, všetko je zbytočné.

A to samo o sebe je nebezpečné pre všetkých, pre jedinca, jeho blízke okolie, ale aj pre spoločnosť.

Názov knihy je výstižný, aplikačný a je nositeľom hlbokkej myšlienky. Transformácia seba samého prostredníctvom Adlerovskej teórie? Odvaha byť neoblúbeným! Človek nájde skutočné šťastie, vieru v svoje schopnosti, pocit spolupatričnosti, vieru v druhých, len keď je pripravený slobodne a odvážne byť neoblúbeným. Nesúdme, neporovnávajme, nevyčítajme, buďme pripravení žiť tu a teraz, prijať seba samého akí sme, byť súčasťou spoločenstva, a neočakávať obdiv a uznanie od druhých. Zvoľme si teda životný cieľ, ktorý nám ponúka aspekt skutočného šťastia. Aspekt životnej harmónie, nie životného klamstva.

PhDr. Katarína KOŤO CIMBOVÁ
prof. PhDr. Beáta BALOGOVÁ, PhD., MBA

Inštitút edukológie a sociálnej práce
 Filozofická fakulta
 Prešovská univerzita v Prešove